

USNESENÍ

Krajský soud v Brně rozhodl předsedou senátu JUDr. Pavlem Bachratým jako samosoudcem ve věci

žalobkyně: **Z. M., spol. s r.o., IČ XXXXX,**
sídlem XXXXX
zastoupená advokátem JUDr. Richardem Tománkem,
sídlem Hlinky 142a, 603 00 Brno

proti
žalovanému: **A., SE, IČ XXXXX,**
sídlem XXXXX
zastoupený advokátem Mgr. Miroslavem Filipským,
sídlem Příkop 843/4, 602 00 Brno,

o zaplacení částky 225 000 Kč s příslušenstvím,

o žalobě pro zmatečnost podané žalovaným z důvodu podle § 229 odst. 4 o.s.ř. proti usnesení Krajského soudu v Brně ze dne 19.2.2019, č.j. 74 Co 182/2018-79,

takto:

Usnesení **se zrušuje.**

Odůvodnění:

1. Žalobou pro zmatečnost, podanou u krajského soudu dne 11.4.2019, se žalovaný z důvodu podle § 229 odst. 4 o.s.ř. domáhal zrušení v záhlaví uvedeného usnesení, jímž krajský soud v odvolacím řízení v I. výroku odmítl odvolání žalovaného do vyhovujícího výroku rozsudku soudu I. stupně ohledně předmětu sporu, a ve II. výroku rozhodl o nákladech odvolacího řízení. Uváděl, že proti rozsudku soudu I. stupně podal dne 24.7.2018 blanketní odvolání, a že usnesením okresního soudu ze dne 24.9.2018 byl vyzván k doplnění odvolání, ale toto provedl podáním ze dne 13.11.2018 přímo u krajského soudu, pročež tento soud pochybil, pokud odvolání odmítl. Pravděpodobná příčina tohoto pochybení spočívá v mylném zařazení doplňujícího podání do spisu ve věci sp. zn. 74 Co 207/2018, kterážto nesprávná sp. zn. je uvedena na druhé straně žalobou napadeného usnesení. Závěrem se též domáhal odkladu vykonatelnosti rozsudku Okresního soudu v Třebíči ze dne 8.6.2018, č.j. 13 C 108/2017-62, ve spojení s napadeným usnesením, neboť žalobě pro zmatečnost bude vyhověno. K žalobě žalovaný připojil text doplňujícího podání ze dne 13.11.2018 i doklad o tom, že toto podání mělo být v podobě datové zprávy odesláno do datové schránky Krajského soudu v Brně dne 15.11.2018 v 18:46:05 hod.
2. Žalobkyně ve vyjádření k žalobě navrhla její zamítnutí. Poukázala na to, že žalovaný své

Shodu s prvopisem potvrzuje Jitka Rozmarínová.

blanketní odvolání nedoplnil dle výzvy okresního soudu ze dne 24.9.2018 ve lhůtě 15 dnů, nýbrž až 36 dnů po uplynutí soudem stanovené lhůty, navíc nikoli u okresního soudu, nýbrž u Krajského soudu v Brně.

3. Krajský soud v řízení o žalobě pro zmatečnost (ve kterém se přiměřeně použije ustanovení o řízení v prvním stupni, není-li v zákoně dále stanoveno něco jiného - § 235a odst. 2 o.s.ř.) podle obsahu spisu přezkoumal postup Okresního soudu v Třebíči v řízení ve věci sp. zn. 13 C 108/2017 i Krajského soudu v Brně v řízení o odvolání vedeném pod sp. zn. 74 Co 182/2018, prověřil obsah údajů uložených ve vnitřním informačním systému krajského soudu, vyžádal si stanovisko oddělení dohledu zdejšího soudu k přijetí podání obsahujícího doplnění odvolání a manipulaci s ním a za splnění podmínek upravených v ust. § 115a o.s.ř. (tj. za souhlasu účastníků) bez nařízení jednání dospěl k závěru o opodstatněnosti žaloby.
4. Podle § 229 odst. 4 o.s.ř. žalobou pro zmatečnost účastník může napadnout rovněž pravomocné usnesení odvolacího soudu, kterým bylo odmítnuto odvolání nebo kterým bylo zastaveno odvolací řízení, jakož i pravomocné usnesení odvolacího soudu, kterým bylo potvrzeno nebo změněno usnesení soudu prvního stupně o odmítnutí odvolání nebo dovolání pro opožděnost.
5. Podle § 230 odst. 1 písm. b) o.s.ř. žaloba není přípustná jen proti výrokům rozhodnutí o nákladech řízení, o lhůtě k plnění a o předběžné vykonatelnosti;
6. Podle § 234 odst. 1 o.s.ř. není-li dále stanoveno jinak, musí být žaloba pro zmatečnost podána ve lhůtě tří měsíců od doručení napadeného rozhodnutí.
7. Podle § 235d o.s.ř. soud projedná věc v mezích, ve kterých se ten, kdo podal žalobu, domáhá povolení obnovy řízení nebo zrušení napadeného rozhodnutí pro zmatečnost. Tímto rozsahem není vázán
 - a) v případech, kdy na rozhodnutí o napadeném výroku je závislý výrok, který žalobou nebyl dotčen,
 - b) v případech, kde jde o taková společná práva nebo povinnosti, že se rozhodnutí musí vztahovat na všechny účastníky, kteří vystupují na jedné straně, a kde platí úkony jednoho z nich i pro ostatní (§ 91 odst. 2),
 - c) jestliže z právního předpisu vyplývá určitý způsob vypořádání vztahu mezi účastníky.
8. V řešeném případě bylo žalobou pro zmatečnost v celém rozsahu napadeno usnesení odvolacího soudu, jímž bylo rozhodnuto o odmítnutí odvolání (výrok I.) a o nákladech odvolacího řízení (II. výrok). Není tedy pochyb o tom, že žaloba pro zmatečnost z důvodu podle § 229 odst. 4 o.s.ř. je proti takovému rozhodnutí přípustná. Další podmínkou přípustnosti každé žaloby pro zmatečnost - včetně žaloby podávané z důvodu podle § 229 odst. 4 o.s.ř. - je to, že je jí napadeno pravomocné soudní rozhodnutí (viz usnesení Nejvyššího soudu ze dne 15.2.2007, sp. zn. 21 Cdo 1269/2006). Tato podmínka byla v přezkoumávané věci splněna, neboť napadené usnesení krajského soudu bylo řádně doručeno do datové schránky zástupců obou stran

dne 13.3.2019 (§ 45 odst. 2, odst. 3 písm. a/ o.s.ř.). Ze současného použití ust. § 167 odst. 2 o.s.ř. a ust. § 159 o.s.ř. (§ 211 o.s.ř.) je třeba dovodit, že rozhodnutí, proti kterému není přípustné odvolání, se stává pravomocným dnem jeho doručení všem účastníkům řízení. Napadené usnesení Krajského soudu v Brně tedy nabylo právní moci dne 13.3.2019. Žaloba byla také podána včas, neboť žaloba byla k soudu podána dne 11.4.2019, tedy po necelém měsíci, ačkoli zákonná lhůta je tříměsíční (§ 234 odst. 1 o.s.ř.).

9. Žalobu pro zmatečnost může podat jen ten účastník, kterému nebylo rozhodnutím odvolacího soudu plně vyhověno, popřípadě kterému byla tímto rozhodnutím způsobena jiná určitá újma na jeho právech, jestliže ji lze odstranit zrušením žalobou pro zmatečnost napadeného rozhodnutí. Rozhodujícím přitom je výrok rozhodnutí odvolacího soudu, protože existenci případné újmy na právech účastníka lze posuzovat jen z procesního hlediska, nikoli podle hmotného práva, neboť pak by šlo o posouzení věci samé. Při tomto posuzování také nelze brát v úvahu subjektivní přesvědčení účastníka řízení, ale jen objektivní skutečnost, že rozhodnutím soudu mu byla způsobena určitá, třeba i nepřilíš významná újma, kterou lze odstranit zrušením napadeného rozhodnutí. Odmítl-li odvolací soud odvolání nebo zastavil-li odvolací řízení, mohla tím být - i kdyby usnesení odvolacího soudu bylo opravdu nesprávné - způsobena újma jen na právech odvolatele (viz již citované usnesení Nejvyššího soudu ze dne 22.4.2003, sp. zn. 21 Cdo 2179/2002). Jestliže za účinnosti občanského soudního řádu ve znění před novelou č. 30/2000 Sb. (před zavedením mimořádného opravného prostředku v podobě žaloby pro zmatečnost) Nejvyšší soud vyslovil, že k podání dovolání proti usnesení odvolacího soudu, jímž bylo odvolání odmítnuto podle § 218 odst. 1 písm. b) o.s.ř., je zásadně oprávněn pouze odvolatel (viz usnesení ze dne 31.8.1999, sp. zn. 20 Cdo 211/99), pak po zmíněné novele je nutno dovodit, že pouze odvolatel je oprávněn podat žalobu pro zmatečnost proti usnesení, jímž bylo odvolání odmítnuto. Z uvedeného pro projednávaný případ vyplývá, že žalovaný, jehož odvolání bylo odmítnuto, je osobou oprávněnou k podání žaloby pro zmatečnost.
10. Důvodem žaloby pro zmatečnost podané podle ustanovení § 229 odst. 4 o.s.ř. je skutkově nebo právně chybný, tj. v rozporu se zákonem učiněný, závěr o tom, že odvolání muselo být odmítnuto nebo že odvolací řízení muselo být zastaveno, případně že mělo být potvrzeno nebo změněno usnesení soudu prvního stupně o odmítnutí odvolání nebo dovolání pro opožděnost; žaloba pro zmatečnost tedy není opodstatněná jen tehdy, jsou-li tyto závěry po skutkové a právní stránce v souladu se zákonem. Žaloba pro zmatečnost podaná proti usnesení odvolacího soudu, jímž bylo odmítnuto odvolání pro neodstranění vad přes výzvu soudu, je tedy důvodná tehdy, bude-li zjištěno, že odvolání ve skutečnosti vady nemělo, nebo byly-li vady na výzvu soudu odstraněny, anebo byl-li postup soudu vedoucí k odstranění vad nesprávný. Jinými slovy žaloba pro zmatečnost podaná z důvodu podle § 229 odst. 4 o.s.ř. bude opodstatněná tehdy, pokud odvolací soud rozhodl o odmítnutí odvolání v rozporu se zákonem, tj. na základě nesprávného právního posouzení věci (srov. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 14.12.2005, sp. zn. 21 Cdo 489/2005).
11. Z obsahu spisu Okresního soudu v Třebíči sp. zn. 13 C 108/2017 je zřejmé, že prvostupňový rozsudek ze dne 8.6.2018, č.j. 13 C 108/2017-62, byl žalovanému (jeho

zástupci) doručení do datové schránky dne 10.7.2018 a dne 24.7.2018 obdržel okresní soud neodůvodněné odvolání žalovaného, ve kterém bylo uvedeno, že směřuje do všech výroků rozsudku a že důvody budou doplněny do 14 dnů. Dne 24.9.2018 vydal okresní soud usnesení č.j. 13 C 108/2017-70, jímž vyzval žalovaného k doplnění odvolání do 15 dnů od doručení usnesení. Výzva byla zástupci žalovaného doručena do datové schránky dne 25.9.2018 a dne 7.11.2018 byl spis předložen krajskému soudu k rozhodnutí o odvolání s předkládací zprávou prvostupňového soudu ze dne 31.10.2018, dle které vady odvolání odstraněny nebyly. Dne 19.2.2019 rozhodl krajský soud o odmítnutí odvolání, aniž by spis obsahoval doplnění odvolání. Na interní výzvu k vyjádření se k tvrzením v žalobě pro zmatečnost sdělila vedoucí oddělení dohledu Krajského soudu v Brně M. K. dne 24.5.2019, že „Doplnění odvolání žalovaného“ ze dne 13.11.2018 bylo doručeno Krajskému soudu v Brně prostřednictvím datové schránky dne 15.11.2018, datová zpráva toto podání obsahující byla v elektronické podobě zaevidována v elektronickém informačním systému ke sp. zn. 74 Co 182/2018 a fyzicky (v listinné podobě) předána příslušné soudkyni Mgr. Evě Krčmářové. Pravděpodobně došlo k tomu, že v této podobě bylo podání založeno do sběrného spisu, kde se nachází i nadále. Dle informačního systému krajského soudu vedeného v elektronické podobě (aplikace ISVKS) došlo k soudu dne 15.11.2018 pod poř. č. 3 elektronické podání, jež bylo označeno jako „Doplnění odvolání žalovaného“ a to z datové schránky advokáta Mgr. Miroslava Filipského; toto podání bylo v elektronické podobě přílohově vloženo do infosystému ke sp. zn. 74 Co 182/2018.

12. Zjištění učiněná v předchozím odstavci jsou v podstatném rozporu s odůvodněním žalobou napadeného usnesení, podle něhož žalovaný na vyzývací usnesení nereagoval. Žalobkyni lze sice dát za pravdu v tom, že žalovaný jednak podal v odvolací lhůtě vadné odvolání, jež obsahově nebylo způsobilé k projednání odvolacím soudem, a rovněž i v tom, že žalovaný nepostupoval v souladu s výzvou okresního soudu, nedodržel stanovenou lhůtu a doplnění odvolání nepředložil okresnímu soudu. Tyto skutečnosti však nemají procesní relevanci za situace, kdy žalovaný odvolání nakonec doplnil a učinil tak prokazatelně předtím, než krajský soud přistoupil k rozhodování o odmítnutí odvolání. Nemůže jít k tíži účastníka řízení, pokud soud vlastním pochybením způsobil, že obsah spisu (§ 40b odst. 1 o.s.ř.), z něhož senát vycházel při své rozhodovací činnosti, neodpovídal tomu, co soud ke konkrétnímu sporu nebo právní věci od účastníka obdržel. Pro odvolací soud je přitom rozhodující stav v době, kdy přistoupil k projednání odvolání (§ 154 odst. 1, § 167 odst. 2, § 211 o.s.ř.). V přezkoumávané věci není pochyb o tom, že usnesení o odmítnutí odvolání kvůli nedoplnění odůvodnění vydal krajský soud za situace, kdy žalovaný odvolání ještě před rozhodnutím odvolacího soudu doplnil. Že se tak stalo po uplynutí pořádkové lhůty stanovené okresním soudem ve výzvě k doplnění odvolání a že doplnění nedošlo okresnímu soudu, nýbrž přímo soudu krajskému, je bez významu.
13. Zmatečností důvod podle ust. § 229 odst. 4 o.s.ř. byl tedy naplněn, a proto krajský soud žalobě podle § 235e odst. 2 o.s.ř. vyhověl a napadené usnesení v plném rozsahu zrušil. Na odvolacím soudu bude, aby v pokračujícím odvolacím řízení vyhodnotil obsah doplnění odvolání a pokud bude splňovat všechny formální náležitosti, tak aby se přezkumem napadeného rozsudku zabýval po věcné stránce.

14. Pokud jde o požadavek žalovaného na nařízení odkladu vykonatelnosti, tak z dikce ust. § 235c o.s.ř. jednoznačně vyplývá, že v řízení o žalobě pro zmatečnost lze nařídit odklad vykonatelnosti jen žalobou napadeného rozhodnutí, nikoli nějakého jiného soudního rozhodnutí. A z hlediska ust. § 229 odst. 4 o.s.ř. je zřejmé, že z tohoto zmatečnostního důvodu lze napadnout jen rozhodnutí odvolacího soudu. Bylo proto vyloučeno, aby krajský soud nařídil odklad vykonatelnosti rozsudku soudu I. stupně, jež žalobou napaden nebyl a ani nemohl být. Za této situace krajský soud o návrhu na odklad ani nerozhodoval, neboť důsledkem vyhovění žalobě a zrušení rozhodnutí o odvolání je, že rozsudek soudu prvního stupně pozbývá s účinky ex nunc pravomocnost i vykonatelnost do doby, než bude o odvolání krajským soudem znovu rozhodnuto.
15. Zruší-li soud v řízení o žalobě pro zmatečnost napadené rozhodnutí, tak o náhradě nákladů řízení o žalobě pro zmatečnost nerozhoduje, pokud řízení současně nezastavuje (§ 235i odst. 1 a 2 o.s.ř.). Náklady řízení o žalobě pro zmatečnost tedy musí být vyčísleny a případně přiznány v dalším průběhu řízení ve věci samé, kdy budou samozřejmě zohledněny i náklady původního řízení.

Poučení:

Proti tomuto usnesení je možno podat odvolání do 15 dnů ode dne jeho doručení k Vrchnímu soudu v Olomouci prostřednictvím Krajského soudu v Brně.

Brno 16. července 2019

JUDr. Pavel Bachratý v.r.
předseda senátu